

NÁZEV ŘEKY

Jak vlastně vzniklo samo označení řeky Sázavy? Toto slovo je velmi starobylé, české, uváděné už v latinských pramenech od poloviny 11. století jako Zazoa, Zazaua, Sassava. Nejstarší česká písemná zpráva o řece Sázavě je v Kosmově kronice, kde ji kronikář jmenuje Zazoa (počátek XII. století). Na základ názvu řeky Sázava jsou dva historické názory. Jeden je odvozen od keltského sath-ava a znamená řeka tekoucí mezi borovými lesy, ten druhý je pak od slovanského sad-jati a dal by se přeložit jako řeka sázavá, usazující se, přinášející s sebou spoustu nánosů. Podle současných názorů bylo utvořeno od sloves sázeti, saditi, a to ve významu padati či klesati ke dnu. Naši předkové říkali, že kal se sadí, voda že písek sadí. Říkali také, že pivo nebo víno se sadí. Sázava podle tohoto výkladu tedy znamenala řeku, ve které je usazen nános. Jiný výklad odvozuje její jméno od slova saze. Sázava je dle této hypotézy tedy temnou řekou. Skutečně, pramenná oblast Sázavy, okolí rybníka Velké Dářko, má rašelinnou vodu.

Další název, který můžeme v souvislosti se Sázavou zaznamenat, je Zlatá řeka. Nesouvisí ovšem s výskytem zlatých dolů a rýžovišť v okolí Jílového, ale vznik tohoto názvu inspirovala voda obarvená jíly. Zvlášť viditelná žlutost je při soutoku Sázavy s Vltavou.

TOK ŘEKY

Řeka Sázava má velmi těžko definovatelný pramen. Velmi často je uváděn jako oficiální začátek výtok z rybníku Velké Dářko na Českomoravské vrchovině, kterou řeka odvodňuje spolu se severní oblastí Středočeské pahorkatiny. Zdrojnice vytékající z Velkého Dářka se ale původně jmenovala Polnička a jako Sázava byl v mapách označován současný Strlíský potok. V mnohých mapách najdete tento stav dodnes. Toto mělo i své hydrologické opodstatnění – Strlíský potok má větší plochu povodí i větší průměrný průtok v místě soutoku obou zdrojnic než Sázava vytékající z Velkého Dářka.

V digitálním modelu území ČR je řeka Sázava značena ještě nad rybníkem Velké Dářko a je zde definován její tok až k předpokládanému prameni jako Stružný potok. Tok řeky začíná v rašelinistích, a tak nemůžeme přesně určit, které z jezírek či stružek je ten pravý pramen.

Jistým je konec toku řeky, kde se Sázava vlévá do řeky Vltavy u Davle.

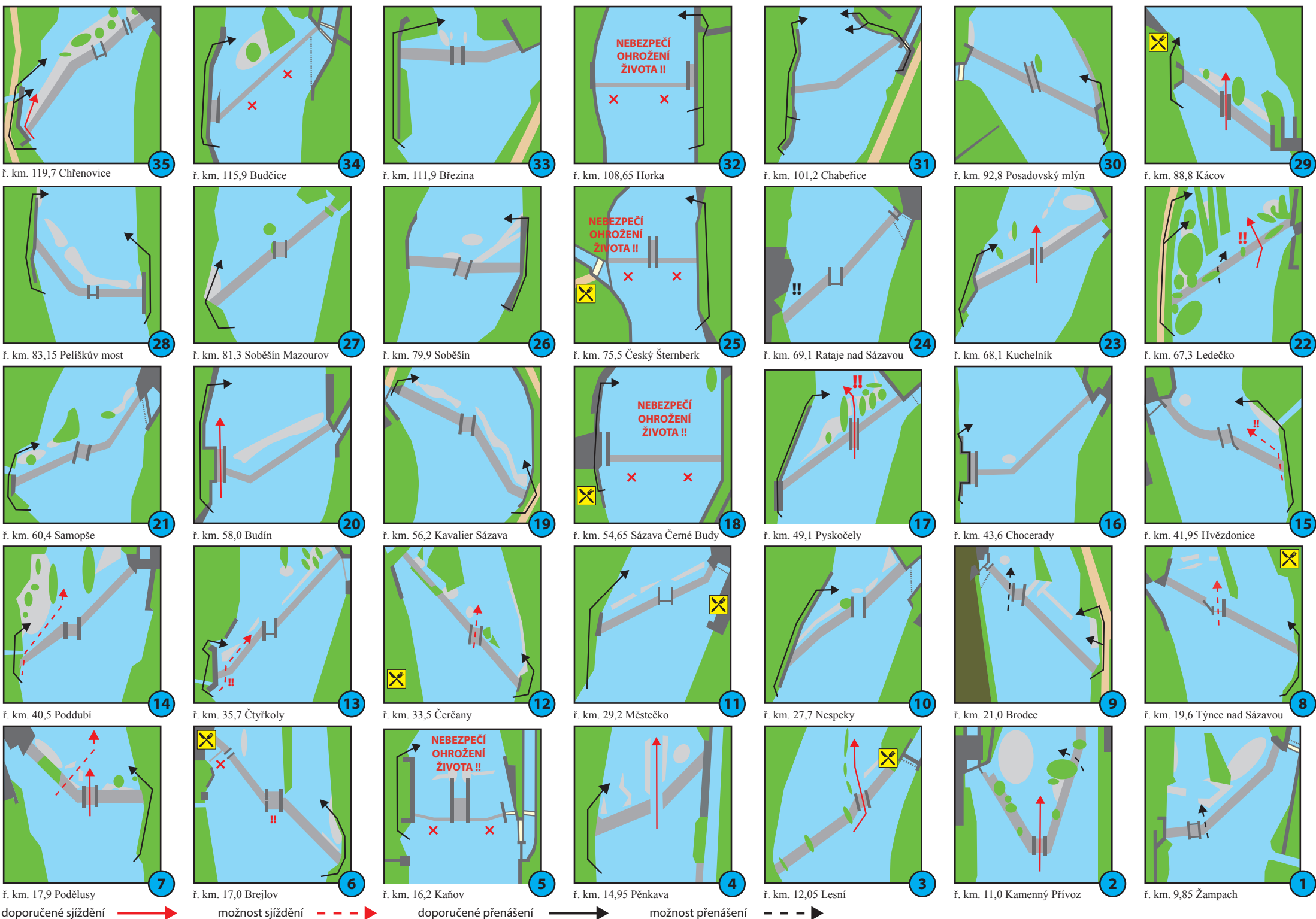

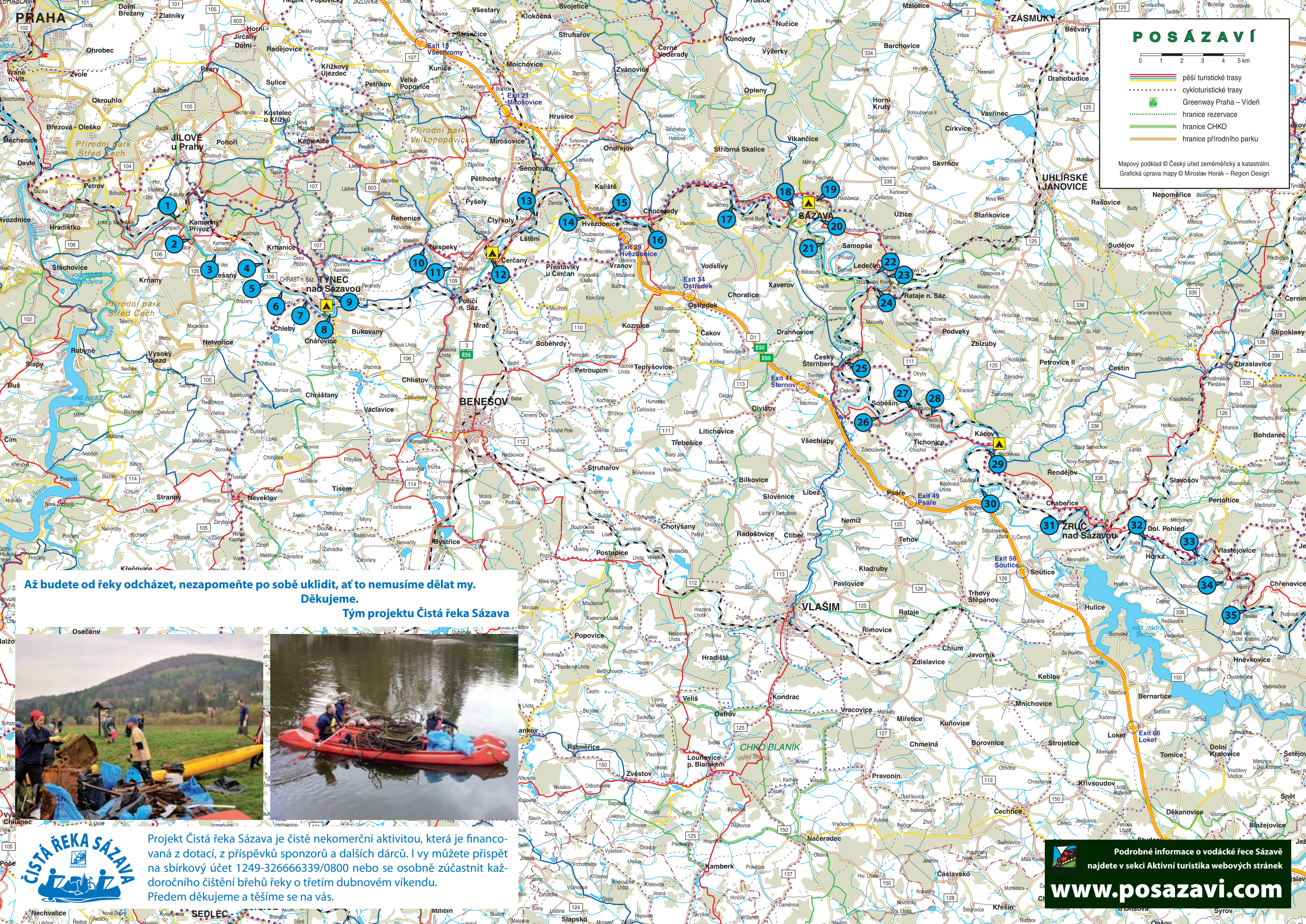
ZLATÁ ŘEKA SÁZAVA

Vydala Posázaví o.p.s., Zámek Jemniště 1, 257 01 Postupice v roce 2011 nákladem 5 000 ks • Autoři fotografií: Jaroslav Pelíšek, Václav Pošmurný, Markéta Pazderová • Grafická úprava: Václav Pošmurný • Tisk: Pavel Fuksa – GraTypoPrint

Vodácká turistika a sjízdnost řeky na

www.posazavi.com

POSÁZAVÍ

0 1 2 3 4 5 km

- peší turistické trasy
- cykloturistické trasy
- Greenway Praha – Víděň
- hranice rezervace
- hranice CHKO
- hranice přírodního parku

Mapový podklad © Český úřad zeměměřický a katastrální.
Grafická úprava mapy © Miroslav Horák – Region Design

Až budete od řeky odcházet, nezapomeňte po sobě uklidit, ať to nemusíme dělat my.
Děkujeme.
Tým projektu Čistá řeka Sázava

Projekt Čistá řeka Sázava je čistě nekomerční aktivitou, která je financovaná z dotací, z příspěvků sponzorů a dalších dárců. I vy můžete přispět na sbírkový účet 1249-326666339/0800 nebo se osobně zúčastnit každoročního čištění břehů řeky o třetím dubnovém víkendu. Předem děkujeme a těšíme se na vás.

Podrobné informace o vodácké řece Sázavě najdete v sekci Aktivní turistika webových stránek
www.posazavi.com